

Uitgifte

Repertoriumnummer 2020 /
Datum van uitspraak 28 februari 2020
Rolnummer 2018/AB/287
Beslissing waartegen beroep 16/1101/A

Uitgereikt aan

op
€
JGR

Arbeidshof te Brussel

derde kamer

Arrest

ARBEIDSRECHT - arbeidsovereenkomst bediende
tegensprekelijk arrest
definitief

A. V.

appellante,
vertegenwoordigd mr.

tegen

DE BELGISCHE STAAT, (KBO nr. 0451030105) vertegenwoordigd door de Minister van Binnenlandse Zaken, met kabinet gevestigd te 1000 BRUSSEL, Wetstraat 2, geïntimeerde,
vertegenwoordigd door mr.

Na beraad, spreekt het arbeidshof te Brussel het volgend arrest uit:

Gelet op de stukken van de rechtspleging, in het bijzonder op:

- het voor eensluidend verklaard afschrift van het bestreden vonnis, uitgesproken door de Nederlandstalige arbeidsrechtbank Brussel op 12 oktober 2017, 2e kamer (A.R. 16/1101/A)
- het verzoekschrift tot hoger beroep, neergelegd ter griffie op 26 maart 2018,
- het voor eensluidend verklaard afschrift van het tussenarrest van 7 juni 2019 uitgesproken door dit hof en deze kamer,
- de conclusies voor de appellante,
- de conclusies voor de geïntimeerde,
- de voorgelegde stukken.

De partijen hebben hun middelen en conclusies uiteengezet op de openbare zitting van 24 januari 2020, waarna de debatten werden gesloten, de zaak in beraad werd genomen en voor uitspraak gesteld op heden.

I. FEITEN

1.-

Mevrouw A. V. was statutair personeelslid van de federale politie en verbonden aan de gerechtelijke politie te Leuven tot 1 november 2015, ogenblik waarop zij vroegtijdig met pensioen ging.

In de periode van 2006 tot maart 2014 nam mevrouw A. V. regelmatig verlof om dringende redenen van familiaal belang op. Hierbij staat niet ter discussie dat voor deze afwezigheidsdagen geen loon moet worden betaald, en evenmin dat voor deze dagen wel loon werd betaald.

2.-

Met aangetekende brief van 1 juli 2014 vorderde het SSGPI (secretariaat van de geïntegreerde politie) terugbetaling door mevrouw A. V. van 36.990,50 euro onrechtmatig betaald loon terug over de periode van 1 januari 2009 tot 31 maart 2014. Bij deze brief was een factuur met als datum 2 juli 2014 gevoegd met uiterlijke datum van betaling 1 augustus 2014 en een aantal fiscale attesten 281.25 met betrekking tot de te veel betaalde sommen.

Met brief van 2 september 2014 herinnerde de rekenplichtige personeel van de federale politie mevrouw A. V. aan deze factuur met de vraag binnen de 15 dagen over te gaan tot betaling.

3.-

Met e-mail van 15 september 2014 formuleerde mevrouw A. V. een afbetalingsvoorstel.

Met brief van 30 september 2014 verklaarde de rekenplichtige personeel van de federale politie zich niet akkoord met dit voorstel en deed zij zelf een tegenvoorstel waarbij de schuld binnen vijf jaar terugbetaald zou zijn.

Vervolgens werd over en weer geschreven door de raadsman van mevrouw A. V. en de federale politie.

4.-

Met aangetekende brief van 12 januari 2015 die de brief van 1 juli 2014 vernietigde en verving, vorderde de het SSGPI opnieuw betaling van door mevrouw A. V. van 36.990,50 euro onrechtmatig betaald loon terug over de periode van 1 januari 2009 tot 31 maart 2014.

5.-

Met aangetekende brief van 23 februari 2016 werd dezelfde vordering gesteld door de FOD Financiën, algemene administratie van de inning en invordering, waarop de raadsman van mevrouw A. V. reageerde.

II. RECHTSPLEGING

6.-

Met inleidende dagvaarding van 9 mei 2016 dagvaardde mevrouw A. V. de Belgische Staat, FOD Binnenlandse Zaken, vertegenwoordigd door de minister van Binnenlandse Zaken (hierna genoemd de Belgische Staat) voor de Nederlandstalige arbeidsrechtbank te Brussel.

Zij vorderde dat deze zou zeggen voor recht dat zij niet gehouden is tot enige terugbetaling van loon over de jaren 2009 tot 2014.

Minstens te zeggen voor recht dat na compensatie met de schadevergoeding op grond van artikel 1382 B.W. voor de door de overheidsfouten aangerichte schade en die kan worden gelijkgesteld met de door de overheid ingevorderde bedragen, geen bedrag meer verschuldigd is aan de overheid.

Minstens te zeggen voor recht dat het door de overheid ingevorderde bedrag ernstig dient te worden gereduceerd.

Zuiver ondergeschikt, voor zover er enig bedrag aan de overheid verschuldigd zou zijn, haar toe te laten dit bedrag af te betalen met schijven van ten hoogste 100,00 euro per maand.

Zij vorderde verder de veroordeling van de Belgische Staat tot de kosten van het geding, met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding, en de voorlopige uitvoerbaarheid van het te vellen vonnis zonder enige beperking.

7.-

In haar syntheseconclusie, neergelegd op de griffie van de arbeidsrechtbank op 6 juli 2017, bepaalde mevrouw A. V. haar vordering als volgt:

Te zeggen voor recht dat zij niet gehouden is tot enige terugbetaling aan de overheid van loon over de jaren 2009 tot 2014, minstens deze terugvordering te beperken (na verjaring) tot 28.391,69 euro, respectievelijk (na verdere verjaring) tot 19.536,94 euro.

Na compensatie met de schadevergoeding op grond van artikel 1382 B.W. voor de door de overheidsfouten aangerichte schade en die kan worden gelijkgesteld met de door de overheid ingevorderde bedragen, te zeggen [voor recht dat] geen terugbetaling meer verschuldigd is aan de overheid.

Minstens te zeggen voor recht dat het door de overheid ingevorderde bedrag (36.990,50 euro, respectievelijk 28.391,69 euro, respectievelijk 19.536,94 euro) ernstig dient gereduceerd tot een bedrag *ex aequo et bono* van maximum 10.000,00 euro.

Te zeggen voor recht dat het gebeurlijk toe te kennen bedrag in ieder geval dient gereduceerd met de inhouding in de personenbelasting in 2016 van 2.245,42 euro.

Zuiver ondergeschikt, voor zover er enig bedrag aan de overheid verschuldigd zou zijn, haar toe te laten dit bedrag af te betalen met schijven van ten hoogste 100,00 euro per maand.

Zij vorderde verder de veroordeling van de Belgische Staat tot de kosten van het geding, met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding, begroot op 2.400,00 euro, en de voorlopige uitvoerbaarheid van het te vellen vonnis zonder enige beperking.

8.-

Met conclusie, neergelegd op de griffie van de arbeidsrechtbank op 27 januari 2017, vorderde de Belgische Staat de vordering van mevrouw A. V. ongegrond te verklaren en te zeggen voor recht dat de Belgische Staat het bedrag van 36.990,50 euro van mevrouw A. V. kan terugvorderen.

Ondergeschikt indien aan mevrouw A. V. een afbetalingsplan zou worden toegestaan, haar te veroordelen tot de betaling van het bedrag dat zij ten gevolge van de fiscale regularisatie van de bedrijfsvoorheffingen over de jaren 2009 tot 2012 van de administratie van de directe belastingen terugbetaald zal krijgen, en de afbetaling van de schuld met maandelijkse schijven van 300,00 euro per maand vanaf de eerste van de maand volgende

op het tussen te komen vonnis; verder voor recht te zeggen dat bij gebreke aan betaling, het saldo onmiddellijk opeisbaar zou worden.

Tenslotte vorderde zij de veroordeling van mevrouw A. V. tot de kosten van het geding, met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding begroot op 2.400,00 euro.

9.-

Met vonnis van 12 oktober 2017 verklaarde de Nederlandstalige arbeidsrechtbank te Brussel de hoofd- en tegenvordering ontvankelijk.

Zij veroordeelde mevrouw A. V. tot terugbetaling aan de Belgische Staat van 36.990,50 euro, onder voorbehoud van eventueel gedane betalingen.

Zij machtigde mevrouw A. V. om dit bedrag af te betalen in schijven met volgende modaliteiten van het afbetalingsplan:

- Mevrouw A. V. is verplicht om een aanvraag tot rechtzetting in te dienen bij de administratie der directe belastingen met het oog op de regularisering en terugbetaling van de bedrijfsvoorheffing. Vervolgens is zij ertoe gehouden om de door de fiscus uitbetaalde som onverwijld over te maken aan de Belgische Staat;
- Mevrouw A. V. betaalt af in schijven van 300,00 euro per maand, waarvan de eerste betaling is vastgelegd op 1 december 2017;
- Mevrouw A. V. betaalt op 1 juni van elk jaar volgend op het vonnis een bedrag van 2.000,00 euro.
- Van zodra de vervallen bedragen op één vervalddag niet betaald zijn, zal het verschuldigd saldo onmiddellijk invorderbaar zijn, zonder ingebrekestelling.

De arbeidsrechtbank veroordeelde mevrouw A. V. tot de gerechtskosten, herleid naar 1.200,00 euro (minimumbedrag).

10.-

Partijen bevestigen ter zitting dat dit vonnis niet werd betekend.

11.-

Met akte, neergelegd op de griffie van het arbeidshof te Brussel op 26 maart 2018, tekende mevrouw A. V. hoger beroep aan tegen het vonnis dat op 12 oktober 2017 werd uitgesproken door de Nederlandstalige arbeidsrechtbank te Brussel.

Zij vorderde dat het arbeidshof dit vonnis zou vernietigen en vervolgens de door de overheid invorderbare som van onverschuldigde betaling van loon te beperken op basis van verjaring van de jaren 2009 en 2010, tot hoogstens 28.391,69 euro.

Deze som verder te verlagen met de reeds door de overheid, dienst NFI Leuven, ingehouden som van 2.245,42 euro.

Haar de volledige compensatie toe te [kennen] als schadevergoeding met de bedragen zoals door de overheid geclaimd, minstens *ex aequo et bono* een compensatie toe te kennen van ten minste 10.000,00 euro voor alle door haar geleden schade ingevolge de fout van de Belgische Staat.

Zuiver ondergeschikt, haar een afbetalingsplan toe te kennen in schijven van hoogstens 100,00 per maand.

De Belgische Staat te veroordelen tot de kosten van het geding, daarin begrepen de rechtsplegingsvergoeding.

12.-

In haar syntheseconclusie, neergelegd op de griffie van het arbeidshof op 31 december 2018, bepaalde mevrouw A. V. haar vordering als volgt:

In hoofdorde, de Belgische Staat af te wijzen van haar terugvordering ingevolge schending van het vertrouwens- en rechtszekerheidsbeginsel; bijgevolg de Belgische Staat te horen veroordelen tot terugbetaling van alle reeds ingehouden bedragen.

Ondergeschikt, de door de overheid invorderbare som van onverschuldigde betaling van loon te beperken op basis van verjaring van de jaren 2009 en 2010, tot hoogstens 28.391,69 euro.

Haar de volledige compensatie toe te [kennen] als schadevergoeding met de bedragen zoals door de overheid geclaimd, minstens *ex aequo et bono* een compensatie toe te kennen van ten minste 10.000,00 euro voor alle door haar geleden schade ingevolge de fout van de Belgische Staat.

Deze som verder te verlagen met de reeds door de overheid, dienst NFI Leuven, ingehouden som van 2.245,42 euro over aanslagjaar 2016, 2.181,94 euro over aanslagjaar 2017 en 2.105,75 euro over aanslagjaar 2018.

De Belgische Staat te veroordelen tot de kosten van het geding, daarin begrepen de rechtsplegingsvergoeding.

In alle gevallen, aan mevrouw A. V. een afbetalingsplan toe te kennen in schijven van hoogstens 100,00 per maand, met uitsluiting van de toepassing van artikel 334 Programmawet.

Minstens de rechtsplegingsvergoedingen voor beide aanleggen om te slaan tussen partijen.

13.-

In haar syntheseconclusie, neergelegd op de griffie van het arbeidshof op 1 maart 2019, vordert de Belgische Staat het hoger beroep ongegrond te verklaren en het bestreden vonnis in al zijn beschikkingen te bevestigen.

Bijkomend voor recht te zeggen dat de aanwending door de FOD Financiën van de terugbetaling op de personenbelasting van mevrouw A. V. ter verdere delging van haar schuld, rechtmatig zijn en haar te veroordelen tot de gedingkosten voor de beroepsaanleg, met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding, begroot 2.400,00 euro.

14.-

Met arrest van 7 juni 2019 verklaarde het arbeidshof het hoger beroep van mevrouw A. V. ontvankelijk doch alvorens te oordelen over de ontvankelijkheid en de gegrondheid van haar oorspronkelijke vordering, liet het partijen toe standpunt in te nemen over volgende vragen:

- Hebben de burgerlijke rechtbanken rechtsmacht om kennis te nemen van de vordering van mevrouw A. V. daar deze vordering steunt op een subjectief recht en zo ja, wat is dit subjectief recht?
- Indien de arbeidsgerechten bevoegd zouden zijn op grond van artikel 578, 7° Ger. W., welke zijn de wetten en besluiten betreffende de arbeidsreglementering en aangelegenheden die onder de bevoegdheid van de arbeidsrechtbank vallen die door de Belgische Staat werden overtreden en die aanleiding hebben gegeven en die aanleiding hebben gegeven tot het geschil van burgerlijke aard dat door mevrouw A. V. werd ingeleid voor de arbeidsrechtbank?
- Indien de arbeidsgerechten niet bevoegd zouden zijn op grond van artikel 578, 7° Ger. W., zijn er andere wetsbepalingen die doen concluderen tot de materiele bevoegdheid

van de arbeidsgerechten?

De beslissing met betrekking tot de kosten werd aangehouden.

III. VERDERE BEOORDELING

1. De bevoegdheid van de burgerlijke rechtbanken in het algemeen en van de arbeidsgerechten in het bijzonder

15.-

Artikel 144 van de Grondwet bepaalt dat geschillen over burgerlijke rechten bij uitsluiting behoren tot de bevoegdheid van de rechtbanken.

De hoven en rechtbanken nemen kennis van een vordering die gegrond is op een subjectief recht.

(vgl. Cass. 20 december 2007, Arr. Cass. 2007, nrs. 655 en 656, concl. adv.-gen. T. Werquin ; Cass. 15 november 2013, C.12.0291.F; Cass. 24 januari 2014, C.10.0537.F; Cass. 13 juni 2014, C.12.0575.F; Cass. 9 december 2016, C.16.0057.N)

Het bestaan van een subjectief recht veronderstelt dat de eiser zich beroept op een welbepaalde juridische verplichting die een regel van objectief recht rechtstreeks aan een derde oplegt en bij de uitvoering waarvan die partij belang heeft.

(vgl. Cass. 20 december 2007, Arr. Cass. 2007, nrs. 655 en 656, concl. adv.-gen. T. Werquin ; Cass. 9 december 2016, C.16.0057.N)

Een partij kan zich ten aanzien van de administratieve overheid enkel op een subjectief recht beroepen als de bevoegdheid van die overheid volledig gebonden is.

(vgl. Cass. 20 december 2007, Arr. Cass. 2007, nrs. 655 en 656, concl. adv.-gen. T. Werquin ; Cass. 9 december 2016, C.16.0057.N)

Bij een gebonden bevoegdheid kan de administratieve overheid enkel vaststellen dat de wettelijke voorwaarden al dan niet vervuld zijn en beschikt zij over geen enkele beoordelingsbevoegdheid.

(vgl. conclusie adv.-gen. C. Vandewal bij Cass. 19 2015, Arr. Cass. 2015, nr. 132)

16.-

In voorliggende betwisting tonen partijen op afdoende wijze aan dat de bevoegdheid van de Belgische Staat een gebonden bevoegdheid is, nu de Belgische Staat verplicht is om over te

gaan tot terugvordering van te veel betaalde bedragen en zij niet over de discretionaire bevoegdheid beschikt om hier afstand van te doen.

De betwisting behoort dus wel degelijk tot de rechtsmacht van de burgerlijke rechtbanken.

17.-

Wat de bevoegdheid van de arbeidsgerechten betreft, verwijzen partijen terecht naar artikel 578, 7° Ger. W. dat bepaalt:

“De arbeidsrechtbank neemt kennis:

[...]

7° van geschillen van burgerlijke aard die het gevolg zijn van een overtreding van de wetten en besluiten betreffende de arbeidsreglementering en de aangelegenheden onder de bevoegdheid van de arbeidsrechtbank, onverminderd de toepassing van wetsbepalingen die deze bevoegdheid verlenen aan de strafgerechten wanneer een strafvordering voor hen aanhangig.”

18.-

Terecht stellen partijen dat de Loonbeschermingswet beschouwd moet worden als een wet betreffende de arbeidsreglementering, minstens een aangelegenheid onder de bevoegdheid van de arbeidsrechtbank.

Terecht merkt de Belgische Staat hierbij op de vordering van mevrouw A. V., zoals weergegeven in de inleidende dagvaarding, minstens mede gesteund was op de bepalingen van de Loonbeschermingswet.

De bepalingen van de Loonbeschermingswet zijn, behoudens gunstiger bijzondere regels, van toepassing op personen die in statutair verband tewerkgesteld zijn.
(vgl. Cass. 15 maart 2004, Soc. Kron. 2004, 441)

De arbeidsgerechten zijn bijgevolg wel degelijk bevoegd om kennis te nemen van de vordering van mevrouw A. V.

2. Bespreking van de beroepsgrievan van mevrouw A. V.

2.1. Overzicht van de grievan

19.-

Mevrouw A. V. formuleert in haar syntheseconclusie, neergelegd op de griffie van het arbeidshof op 31 december 2018, volgende grieven tegen het bestreden vonnis:

- ten onrechte verwierp de arbeidsrechtbank de verjaring van de vordering voor de jaren 2009 en 2010
- ten onrechte verklaarde de arbeidsrechtbank de vordering van mevrouw A. V. tot betaling van een schadevergoeding door de Belgische Staat wegens een fout van deze laatste, die bestond in een overtreding van het rechtszekerheids- en vertrouwensbeginsel
- ten onrechte stond de arbeidsrechtbank de compensatie niet toe met sommige bedragen die ingehouden werden in de personenbelasting
- ten onrechte verwees de arbeidsrechtbank mevrouw A. V. in de kosten van de procedure
- het afbetalingsplan dat door de arbeidsrechtbank werd opgelegd houdt geen rekening met de werkelijke financiële toestand van mevrouw A. V.

2.2. De gedeeltelijke verjaring van de terugvordering

20.-

Artikel 114 § 1 van de wet van 22 mei 2003 houdende organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de federale staat bepaalt:

“Inzake salarissen, voorschotten daarop en vergoedingen, toelagen of uitkeringen, die een toebehoren van de salarissen vormen of ermee gelijkstaan, zijn de door in artikel 2 bedoelde diensten ten onrechte uitbetaalde sommen voorgoed vervallen aan hen die ze hebben ontvangen, als de terugbetaling daarvan niet is gevraagd binnen een termijn van vijf jaar te rekenen van de eerste januari van het jaar van betaling.”

Verder moet rekening worden gehouden met de terugvorderingstermijn van tien jaar van artikel 114 § 2 van dezelfde wet, dat bepaalt:

“Om geldig te zijn moet deze vraag tot terugbetaling ter kennis van de schuldenaar worden gebracht bij een ter post aangetekende brief met vermelding van:

1° het totale bedrag van de teruggevraagde som met, per jaar, de opgave van de ten onrechte uitgevoerde betalingen;

2° de bepalingen in strijd waarmee de betalingen zijn gedaan.

Te rekenen vanaf de afgifte van de aangetekende brief aan de post kan het onverschuldigde bedrag worden teruggevorderd gedurende tien jaar.”

21.-

Terecht stelde de arbeidsrechtbank vast dat uit artikel 114 § 1 van de wet van 22 mei 2003 houdende organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de federale staat volgt dat de terugbetaling van de ten onrechte betaalde wedde kon gebeuren vanaf 1 januari 2010, vermits de terugvordering is gebeurd met aangetekende brief van 1 juli 2014 en vijf jaar kan terugwerken.

Evenzeer terecht stelde de arbeidsrechtbank vast dat de aangetekende brief van 1 juli 2014 beantwoordde aan de formaliteiten van artikel 114 § 2 van de wet van 22 mei 2003 houdende organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de federale staat, vermits hij aangetekend werd verzonden, met opgave van het totale bedrag van de teruggevraagde som en per jaar de ten onrechte uitgevoerde betalingen, en tenslotte de bepalingen werden vermeld in strijd waarmee de betaling werd uitgevoerd.

22.-

De verjaringstermijn werd bijgevolg gestuit door de aangetekende brief van 1 juli 2014, waarna een nieuwe termijn van dezelfde duur begon te lopen, dit is tot 30 juni 2019.

Met conclusie, neergelegd op de griffie van de arbeidsrechtbank op 27 januari 2017, vorderde de Belgische Staat de vordering van mevrouw A. V. ongegrond te verklaren en te zeggen voor recht dat de Belgische Staat het bedrag van 36.990,50 euro van mevrouw A. V. kan terugvorderen. De terugvordering gebeurde dan vóór 30 juni 2019, en is bijgevolg niet verjaard.

23.-

Tenslotte is het terecht dat de arbeidsrechtbank oordeelde dat het feit dat de aangetekende brief van 1 juli 2014 werd vervangen door de aangetekende brief van 12 januari 2015, geen afbreuk doet aan de stuitende werking van de eerste aangetekende brief van 1 juli 2014.

2.3. De vordering tot betaling van een schadevergoeding en compensatie van de toe te kennen schadevergoeding met de door mevrouw A. V. verschuldigde bedragen

24.-

Samengevat argumenteert mevrouw A. V. dat de Belgische Staat een fout heeft begaan in de zin van artikel 1382 B.W., die bestaat in een schending van het rechtszekerheidsbeginsel en het vertrouwensbeginsel, en waardoor zij schade heeft geleden.

Wie betaling vordert van een schadevergoeding dient het bewijs te leveren van een fout van of toerekenbaar aan degene van wie schadevergoeding wordt gevorderd, van het bestaan en de omvang van de geleden schade, en van het oorzakelijk verband tussen de fout en de schade.

25.-

Het rechtszekerheidsbeginsel houdt in dat de burger moet kunnen vertrouwen op wat door hem niet anders kan worden opgevat dan als een vaste gedrags- of beleidsregel van de overheid; daaruit volgt dat de verwachtingen die de overheid creëert bij de burger, in de regel moeten worden gehonoreerd; de verwachtingen van de burger mogen evenwel niet gegrond zijn op een onwettelijke praktijk.

(vgl. Cass. 27 maart 1992, Arr. Cass. 1991-92, 405; Cass. 10 december 2009, F.08.0038.N; Cass. 11 februari 2011, F.09.0161.N; Cass. 7 april 2016, F.14.029.N, www.juridat.be)

Het vertrouwensbeginsel is aan het rechtszekerheidsbeginsel verwant en houdt in dat de burger moet kunnen vertrouwen op een vaste gedragslijn van de overheid of op toezeggingen of beloften die de overheid in het concreet geval heeft gedaan.

(vgl. R.v.S. 17 maart 1987, nr. 27.685, Vermeulen, Arr. Raad van State 1987, 75)

Zoals terecht opgemerkt door de arbeidsrechtbank kan het vertrouwensbeginsel geen afbreuk doen aan de gemeenrechtelijke basis van de onverschuldigde betaling.

(vgl. Cass. 26 mei 2003, R.W. 2004-05, 19)

Het vertrouwensbeginsel kan worden gecombineerd met het zorgvuldigheidsbeginsel, dat inhoudt dat het bestuur zijn beslissing op zorgvuldige wijze moet voorbereiden, wat onder meer betekent dat het alle voor de beslissing relevante feiten met zorgvuldigheid moet vaststellen, en dat het met deze feiten ook rekening moet houden bij het nemen van de beslissing.

(vgl. Cass. 11 februari 2011, F.09.0161.N, www.juridat.be)

26.-

Indien mevrouw A. V. stelt dat de Belgische Staat een fout heeft gepleegd door het rechtszekerheids- en/of vertrouwens- en/of zorgvuldigheidsbeginsel te hebben geschonden, dient zij aan te tonen:

- dat zij mocht vertrouwen op wat door haar niet anders kan worden opgevat dan als een vaste gedrags- of beleidsregel van de overheid;
- dat zij mocht vertrouwen op een vaste gedragslijn van de overheid of op toezeggingen of beloften die de overheid in het concreet geval heeft gedaan;

- dat de terugvorderingsbeslissing van de Belgische Staat onzorgvuldig was voorbereid en geen rekening heeft gehouden met de voor de beslissing relevante feiten.

Het arbeidshof kan enkel vaststellen dat mevrouw A. V. dit bewijs niet levert en ook niet kan leveren: het is geen vaste beleids- dan wel gedragsregel voor de overheid om onverschuldigde betaalde bedragen niet terug te vorderen, integendeel vermits op de overheid de verplichting rust dergelijke onverschuldigde betaalde bedragen terug te vorderen.

Er zijn geen toezeggingen of beloften van de overheid, in het bijzonder heeft de Belgische Staat nergens gemeld of zelfs laten verstaan dat niet tot terugvordering zou worden overgegaan.

Tenslotte heeft de Belgische Staat bij het nemen van de terugvorderingsbeslissing rekening gehouden met de relevante feiten, te weten het feit van de onverschuldigde betaling.

27.-

Het enkele feit dat de Belgische Staat een vergissing zou hebben begaan door loon aan mevrouw A. V. te betalen voor afwezigheidsdagen die niet bezoldigd worden, maakt op zich geen fout uit die de aansprakelijkheid van de Belgische Staat in het gedrang zou kunnen brengen.

Tenslotte toont mevrouw A. V. niet aan dat de Belgische Staat onvoldoende rekening heeft gehouden met haar persoonlijke situatie en meer bepaald met de impact die de terugvordering op haar persoonlijke situatie zou hebben.

28.-

Vermits mevrouw A. V. niet het bewijs levert van enige fout in hoofde van de Belgische Staat, dient haar vordering tot betaling van een schadevergoeding en de daaraan verbonden vordering tot schuldvergelijking met de schuld die zij tegenover de Belgische Staat zou hebben als ongegrond te worden afgewezen.

Alle overige feiten, beschouwingen en argumenten zijn voor de beoordeling van de aan het arbeidshof voorgelegde betwisting niet relevant.

2.4. Aanrekening met de bedragen uit de personenbelasting

29.-

Uit de documenten waarmee de FOD Financiën aan mevrouw A. V. kennis gaf van een aanwending van een teruggave, werd ter verantwoording van deze aanwending melding gemaakt van een niet betaalde belastingaanslag, en van het feit dat de aanwending van de teruggave gebeurde met toepassing van artikel 334 van de Programmawet van 27 december 2004.

Terecht merkte de arbeidsrechtbank op dat mevrouw A. V. niet aantoont dat de aanwending van 2.245,42 euro van de belastingteruggave voor het aanslagjaar 2016 (inkomsten 2015) betrekking had op de terugvordering van onverschuldigd betaald loon.

In tegenstelling tot wat mevrouw A. V. ter zake voorhoudt, blijkt dit niet en alleszins niet op afdoende wijze uit de correspondentie tussen haar raadsman en de ontvanger van belastingen.

2.5. De motivering van het afbetalingsplan

30.-

Ten onrechte verwijt mevrouw A. V. aan de eerste rechter onvoldoende rekening gehouden te hebben met haar persoonlijke toestand bij de aanvaarding van de door de Belgische Staat voorgestelde afbetalingsregeling.

31.-

Dat mevrouw A. V. geen kinderen meer ten laste had kon de arbeidsrechtbank wel degelijk afleiden uit de bijgebrachte fiscale fiche 281.11 voor het inkomstenjaar 2016. Deze fiche is wel degelijk relevant daar zij betrekking had op het jaar waarin mevrouw A. V. de vordering inleidde.

Dit feit wordt niet tegengesproken door het bijgebrachte uittreksel uit het bevolkingsregister, waaruit niet blijkt dat de inwonende kinderen geen inkomsten zouden hebben.

Uit het thans bijgebrachte overzicht van uitgaven kan niet worden afgeleid dat deze onvoldoende zijn, met inachtneming van het maandelijkse inkomen van mevrouw A. V., door de eerste rechter vastgesteld op 1804,45 euro netto per maand, om een maandelijkse afbetaling te verrichten van 300,00 euro.

32.-

Terecht merkt mevrouw A. V. op dat zij als (vroegtijdig) gepensioneerde politieambtenaar slechts een beperkt vakantiegeld ontvangt, zodat de bijkomende betaling van 2.000,00 euro op 1 juni van elk jaar, waarop dit onderdeel van het afbetalingsplan klaarblijkelijk is gebaseerd, naar het oordeel van het arbeidshof aangepast moet worden.

32.-

Terecht merkt de Belgische Staat op dat een bedrag aan afbetaling van 100,00 per maand, zoals voorgesteld door mevrouw A. V., zou betekenen dat zij nog gedurende tientallen jaren gebonden zou zijn door een afbetalingsplan. Hierbij dient ook rekening gehouden te worden met het belang van mevrouw A. V. om zo snel mogelijk verlost te zijn van haar verplichtingen tot terugbetaling.

2.6. De rechtsplegingsvergoeding

33.-

Artikel 1022 derde lid Ger.W. bepaalt dat de rechter op verzoek van één van de partijen en op een met bijzondere redenen omklede beslissing het bedrag van de rechtsplegingsvergoeding kan verminderen of verhogen, rekening houdend met de financiële draagkracht van de verliezende partij, de complexiteit van de zaak, de contractueel bepaalde vergoedingen voor de in het gelijk gestelde partij of het kennelijk onredelijk karakter van de situatie.

Terecht oordeelde de arbeidsrechtbank dat gelet op de financiële situatie van mevrouw A. V. als verliezende partij, het minimumbedrag van de rechtsplegingsvergoeding kan worden aangehouden.

Het arbeidshof is van oordeel dat hetzelfde geldt voor de rechtsplegingsvergoeding voor de procedure in beroep.

OM DEZE REDENEN

HET ARBEIDSHOF

Gelet op de Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, zoals tot op heden gewijzigd, inzonderheid op artikel 24;

Rechtsprekend op tegenspraak en na erover beraadslaagd te hebben:

Verder recht doende, verklaart het hoger beroep van mevrouw A. V. slechts gedeeltelijk gegrond; doet het bestreden vonnis teniet in de mate dat dit in de modaliteiten van het afbetalingsplan mevrouw A. V. oplegde op 1 juni van elk jaar volgend op het vonnis een bedrag van 2.000,00 euro te betalen;

Bevestigt het bestreden vonnis in alle overige beschikkingen;

Verwijst mevrouw A. V. in de kosten van het hoger beroep, aan de zijde van de Belgische Staat begroot op 2.400,00 euro rechtsplegingsvergoeding hoger beroep, doch door het arbeidshof vereffend op 1.200,00 euro (minimumbedrag) rechtsplegingsvergoeding hoger beroep;

Legt de bijdrage van 20,00 euro voor het Begrotingsfonds tweedelijsrechtsbijstand ten laste van mevrouw A. V.

Aldus gewezen en ondertekend door de derde kamer van het Arbeidshof te Brussel, samengesteld uit:

, raadsheer,
raadsheer in sociale zaken, werkgever,
raadsheer in sociale zaken, werknemer-bediende,
bijgestaan door :
, griffier.

en uitgesproken op de openbare terechtzitting van vrijdag 28 februari 2020 door:

, raadsheer,
bijgestaan door
, griffier.